

Medlemsforslag om fælles nordisk indsats mod sexchikane på arbejdspladsen

Forslag

Den Socialdemokratiske Gruppe foreslår at

Nordisk råd rekommanderer Nordisk ministerråd

at oprette et nordisk projekt om deling af viden på dette område mellem sociale og politiske organisationer, arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer, ligestillingsorganer og andre relevante interessenter

at udføre en fælles nordisk evaluering af omfanget af sexchikane på arbejdspladsen i de nordiske lande og især chikane mod yngre arbejdstagere, virkningen af forskellige kønssammensætninger på arbejdspladsen og chikane mod kunder eller klienter

Den Socialdemokratiske Gruppe foreslår at

Nordisk råd rekommanderer de nordiske regeringer

at tilskynde landene til at undersøge omfanget og virkningen af seksuel chikane på arbejdspladsen og dens indvirkning på tryghed, kønsopdelingen på arbejdsmarkedet, samt kønsbestemte lønforskelle

Baggrund

I 2014 offentliggjorde den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Menneskerettigheder (FRA) en rapport om vold mod kvinder baseret på interviews med 42.000 kvinder i 28 EU-medlemslande. Undersøgelsen viste, at andelen af kvinder, der er udsat for sexchikane i de nordiske lande, er høj. En stor del af kvinderne i de nordiske lande i EU (Danmark, Sverige og Finland) oplever sexchikane, omkring 70 procent på et eller andet tidspunkt, mens gennemsnittet for kvinder i Europa er 55 procent.

I den danske ligestillingslov er sexchikane defineret således: "Der foreligger sexchikane, når der udvises enhver form for uønsket verbal, ikke-verbal eller fysisk adfærd med seksuelle undertoner med det formål eller den virkning at krænke en persons værdighed, navnlig ved at skabe et truende, fjendtligt, nedværdigende, ydmygende eller ubehageligt klima." De sidste par år har Islands fagforbund (SGS) sammen med andre nordiske fagbevægelser undersøgt problematikken inden for hotel- og servicebranchen. Undersøgelsen viste, at 41 procent af deltagerne i Island, der havde arbejdet inden for servicebranchen de sidste 10 år, havde oplevet sexchikane. Hver anden kvinde og hver fjerde mand havde været udsat for sexchikane ifølge undersøgelsen. Næsten 70 procent var yngre end 24 år, hvor den mest alvorlige hændelse fandt sted.

I 2014 fik den danske fagforening 3F gennemført undersøgelse blandt sine medlemmer, som afslørede, at en stor del af dem var udsat for sexchikane på arbejdspladsen. En femtedel af kvinderne havde været udsat for chikane fra kolleger eller overordnede. Den samme undersøgelse viste, at kun 9 procent af dem rapporterede chikane, og at 48 procent af dem ikke vidste, om deres arbejdsplads havde regler om mobning på arbejdspladsen.

I 2006 viste Statistisk Sentralbyrå i Norge, at 4 procent af den norske befolkning oplevede sexchikane en gang om måneden eller mere. Omkring 12 procent af de unge kvinder og 2 procent af de unge mænd blev udsat for sexchikane på arbejdspladsen en gang om måneden eller mere. Forskning og undersøgelser viser, at kvinder og unge mennesker er dem, som bliver mest udsat for sexchikane. Desuden vides det, at ofre for sexchikane har øgede psykiske lidelser og en tredjedel har det ubehageligt på arbejde en eller flere gange om måneden. Tilsvarende procentsats for dem, som ikke er udsat for sexchikane, er blot 14 procent. Chikane på arbejdspladsen varierer alt afhængigt af branche. I henhold til Statistisk Sentralbyrå har 32 procent af tjenere og bartendere været udsat for sexchikane, mens det for personale i plejesektoren er 17 procent.

I Danmark i 2015 havde en fjerdedel af de adspurgte i servicebranchen oplevet sexchikane, og det var forholdsmæssigt flere kvinder (27 procent) end mænd (19 procent). 37 procent af danske tjenere havde været udsat for sexchikane.

Nu er fem danske fagbevægelser (3F, Teknisk Landsforbund, HK, FOA og Serviceforbundet) gået sammen i kampen mod sexchikane på de danske arbejdspladser. Forskere har foreslået, at uddannelse inden for kønsrelationer i et meget kønsopdelt arbejdsmiljø er vigtig. Endvidere er det vigtigt at reagere på den mandlige kultur og grove opførsel og chikane af kvinder på arbejdspladser, hvor mænd udgør et flertal. Det er nødvendigt at reagere, hvis det skal være muligt at øge antallet af kvinder, hvor de er i mindretal. Det må være et vigtigt skridt i retning af mere ligestilling på arbejdsmarkedet.

Nordisk Råd

1679/velfærd

Fremlagt af:
Den Socialdemokratiske
Gruppe

Behandles i:
Udvalget for Velfærd i Norden

J.nr. 16-00101-4

Til sidst, så er det vigtigt at evaluere effekten af sexchikane med hensyn til den første arbejds erfaring for unge og deres status på arbejdsmarkedet, samt virkninger på kvinders fremgang/karrieremuligheder og vilje til at deltage på arbejdsmarkedet i den samme grad som mænd. En arbejdsplads fri fra sexchikane er et spørgsmål om sikkerhed. Det bliver tydeligt, når vi ser, at den største del af dem, som bliver chikaneret, er unge mennesker.

Helsingfors, 25. januar 2016

Annette Lind (S)

Erkki Tuomioja (sd)

Eva Sonidsson (S)

Gunvor Eldegard (A)

Henrik Dam Kristensen (S)

Ineqi Kielsen (S)

Irene Johansen (A)

Johan Andersson (S)

Jorodd Asphjell (A)

Karin Gaardsted (S)

Knut Storberget (A)

Lars Mejern Larsson (S)

Lennart Axelsson (S)

Maarit Feldt-Ranta (sd)

Pernille Schnoor (S)

Phia Andersson (S)

Pyry Niemi (S)

Rikard Larsson (S)

Ruth Mari Grung (A)

Suzanne Svensson (S)

Ville Skinnari (sd)

Nordisk Råd

1679/velfærd

Fremlagt af:

Den Socialdemokratiske

Gruppe

Behandles i:

Udvalget for Velfærd i Norden

J.nr. 16-00101-4